

Pere Antoni Pons. Escriptor i periodista

“Tàpies no té successor com a tòtem artístic, per sort”

■ “Hi ha gent que escriu molt bé sobre art. Ara, també hi ha una crítica d'art que és porqueria, poesia barata, bijuteria retòrica”

■ “El Macba ha acabat sent infinitament més provincià que si fos un museu autocentrat en termes de catalanitat i de barcelonitat”

María Palau
BARCELONA

Té sentit la crítica d'art avui?

La crítica d'art ben feta té i tindrà sentit sempre. Per ordenar el cànon? No. Per influir el mercat? Tampoc. Una crítica d'art és més important que ajudi un espectador a mirar millor una obra, no d'una manera dogmàtica o doctrinària, sinó rica i complexa. Hi ha gent que escriu molt bé sobre art. Ara, també hi ha una crítica d'art que és porqueria, poesia barata, bijuteria retòrica.

S'ha convertit el crític en artista i l'artista en crític?

Una mica, sí, i els resultats sovint són nefastos. Hi ha un tipus d'exposicions d'art conceptual carregades de text que em semblen *infumables*. Artistes, alerta amb segons quins rotllos foteu perquè no se'ls empassa ningú. Per no parlar del tema ideològic: a vegades, el món de l'art es fa passar pel més crític, transgressor i antitot i acaba sent la cosa que més reforça els discursos hegemònics i que més llepa determinats poders establerts.

Quin és el seu museu preferit?

El meu museu ideal és el que mira el món però bàsicament fa cas als artistes del país i intenta articular un relat sobre el país i sobre l'art del país connectat amb el panorama internacional. Això és el que el Macba no s'ha atrevit a fer mai per no ser provincià, i el cas és que ha acabat sent infinitament més provincià que si fos un museu autocentrat en termes de catalanitat i de barcelonitat. No s'ha cregut que el que tenim és homologable amb tot el que es fa arreu del planeta. I quin sentit té parlar del que parlen 350.000 museus més? Si jo vaig a Frankfurt, m'estimo més descobrir un gran pintor de Frankfurt que no pas veure un Pollock de quarta categoria. Per descomptat que aquí hi ha gent que fa bona feina. Una institució per a mi exemplar aquests darrers anys ha estat la Vila Casas amb la batuta d'Àlex Susanna.

Tàpies té successor?

Tàpies no té successor com a tò-

Pere Antoni Pons amb el 'Retrat de Picasso' (1913), de Gargallo, al MNAC ■ ORIOL DURAN

Situació crítica

Versàtil i prolífic

“M'apassiona la pintura. Tota la resta de disciplines artístiques, en principi, només m'interessen”, diu Pere Antoni Pons davant de l'obra que ha triat per a la fotografia que il·lustra l'entrevista, el famós cap caricaturesc de Picasso que va fer Gargallo, conservat al MNAC. Pertany a una estirp temàtica que obsessiona Pons: els artistes que retraten altres artistes. “Em fascina aquest dir soc capaça d'esculpir-te admirativament, deixant clar que ets un gran tipus, però, a la vegada, monstruosament, deixant clar que també et puc deformar; elogiant-te, però també rient-me de tu.” “A un artista l'entens molt bé mirant la relació que ha tingut amb artistes amics rivals”, sosté Pons. Nascut el 1980 a Campanet, Mallorca, on viu, va sentir la revelació literària de menut. Va estudiar filologia anglesa a la UB i, tot d'una, va començar a obrir diversos camps de treball amb l'escriptura, iniciant-se també en el periodisme cultural (actualment, és una firma de l'*Ara*, *Última hora* i *El Temps*). Versàtil i amb una comprensió aguda de diferents gèneres, ha publicat 21 llibres, els tres darrers l'any passat: una novel·la, *Contra el món*; una selecció d'entrevistes i articles, *Quan t'acorralen les flames*, i un recull de perfils, *Protagonistes imminents*.

tem artístic, per sort. Aquella figura que irradia grandesa, però una grandesa que esborrona la resta, ara, ja no és possible, afortunadament dic, perquè tot està més atomitzat; la sobreabundància frenètica de tot ho fa tot més relatiu. Tàpies

és, indubtablement, una primera espasa i, en termes de qualitat, jo crec que sí que té successor. Darrere seu han vingut un munt d'artistes extraordinaris. En realitat, no hi ha ningú imprescindible, ni tan sols un Picasso. Evidentment

que sense un Tàpies l'art català tindria un forat negre, però es taparia amb altra gent. Hi ha grans artistes, fins i tot alguns de coetanis seus, que haurien brillat més perquè se'ls hauria donat més joc.

L'art català ha viscut massa dels grans noms?

L'art català hauria d'haver viscut més de tot el que té. Hauria d'explotar més els grans noms, els noms mitjans, els noms petits, els noms poc explorats i els noms desconeguts. Un Casas, un Rusiñol i un Nonell es mereixen una exposició mastodòntica cada quinze anys. Per què no? I de Miró ja ni en parlem: se'n podria fer una de grandiosa cada cinc. Ara que parlàvem de la generació de Tàpies, en l'exposició *Quina humanitat?* del MNAC hi havia una obra de Clavé que convivía a la mateixa sala amb un Bacon i amb un Saura i aguantava perfectament.

Per quins artistes aposta?

Admiro els que encara continuen pintant amb la convicció genesiaca que la pintura és una disciplina tan viva com sempre i amb tantes possibilitats com sempre. I aquí pot cabre des de

veterans com ara Miquel Barceló, Andreu Maimó i Andreu Tarrades fins a una emergent com ara Bel Fullana.

Realment, li interessa l'art, al públic català?

Si els punyeters mitjans de comunicació (per començar, els públics) dediquessin 4 hores setmanals, de les 40 que dediquen al futbol i al Barça, a parlar apassionadament, lúcidament i persuasivament sobre art, la gent aniria més als museus. A l'Estat francès, hi van més perquè els han dit des de petits que quin honor tenir el Louvre, l'Orsay i una tropa de francesos que fa 500 anys que pinten obres mestres. La gent dona importància a allò que li inculquen que és important.

Som un poble artísticament madur?

Som un poble madur en tot, excepte en qüestions polític-econòmiques. Culturalment, podríem estar pletericament madurs si tinguéssim les institu-

Hi ha exposicions d'art conceptual carregades de text que em semblen 'infumables'

cions de poder que tenen els països normals. I, així i tot, no sé si la pintura catalana del segle XX té gaires equivalents.

Els polítics es creuen l'art català?

M'empenyen els artistes que menyspreen la classe política a l'engròs, perquè crec que, percentualment, hi ha tants artistes menyspreables com polítics. Menyspreables en el sentit de ganduls, amiguistes... Dit això, sí, se l'haurien de creure més. Per començar, haurien d'entendre que la catalanitat té una base que és eminentment lingüísticocultural. El millor que ha passat aquest darrer any és l'exposició *Miró-Picasso*, perquè s'ha demostrat que la catalanitat no és una espècie d'animal raret en un corral apartat, sinó que és una manera més d'estar en el món i de formar part del món. El MNAC treballa bé en aquesta línia. És clar que hi hauria d'haver més dotació de personal i econòmica, millors infraestructures... De nou, toquem amb el tema polític. Tu pots criticar els polítics catalans que s'equivoquen, però no pots obviar els polítics de Madrid i les polítiques centralistes, extractives i depredadores, que arrassen amb tot el que no són ells. ■